

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik Državnega zbora

EVA: 2014-2030-0051
Številka: 00720-12/2014/8
Datum: 11. 12. 2014

Prejeto: 12 -12- 2014	
Šifra: 730-01/14-1/1	
Povezava:	
EPA: 248-VII	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Vlada Republike Slovenije je na 13. redni seji dne 11. 12. 2014 določila besedilo:

- Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru – skrajšani postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve Zakona o sodnem registru. S predlogom zakona se zasleduje eno izmed temeljnih načela sodnega registra – načelo javnosti, ki je v funkciji varstva pravnega prometa.

S predlaganimi rešitvami se razbremenjuje sodnike in sodno osebje skorajda vseh opravil, povezanih z odločanjem o izdaji zaščitnih izpisov, ki po oceni Vrhovnega sodišča predstavljajo skoraj 10% vsega dela v registrskih postopkih. Posledično bo sprejetje predloga zakona pomenilo sprostitev kadrovskih resursov sodnega osebja oziroma možnost prerazporeditve sodnega osebja v okviru iste organizacijske enote ali na enote, kjer se sodstvo sooča s kadrovskimi problemi.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje,
- Darko Stare, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Tina Breclj, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje,
- Andreja Lang, generalna direktorica Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja, Ministrstvo za pravosodje.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1

**EVA:2014-2030-0051
SKRAJŠANI POSTOPEK**

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNEM REGISTRU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Zakon o sodnem registru (ZSReg) je bil sprejet dne 10.3.1994. Do sedaj je bil petkrat noveliran, in sicer z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru – ZSReg-A (Uradni list RS, št. 91/05), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru – ZSReg-B (Uradni list RS, št. 33/07), Zakonom o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru – ZSReg-C (Uradni list RS, št. 93/07), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru – ZSReg-D (Uradni list RS, št. 65/08) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru – ZSReg-E (Uradni list RS, št. 49/09), vanj pa sta posegla še Zakon o gospodarskih družbah – ZGD-1 (Uradni list RS, št. 42/06) in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1H (Uradni list RS, št. 82/13).

Z ZSReg-A in ZSReg-B se je slovensko registrsko pravo uskladilo z zahtevami Enajste direktive 89/666/EGS, Prve publicitetne direktive Evropske skupnosti (Direktiva 68/151/EGS) s področja prava družb, s sprejetjem katere se je začelo uresničevanje ideje o skupnem trgu in svobodnem podjetništvu, in z zahtevami Direktive 2003/58/ES, s katero je bila obširno dopolnjena Prva publicitetna direktiva. S tem je bilo slovensko registrsko pravo v celoti usklajeno s pravom Evropske unije, ki velja na tem področju.

Celovito informatizacijo in vključitev sodnega registra v poslovni register je prinesla novela ZSReg-B, ki je med drugim uveljavila tudi pravno podlago za zagotovitev pogojev za elektronsko vlaganje predlogov za vpis in elektronsko vodenje zbirke listin, objava vpisov v Uradnem listu RS pa se je nadomestila z objavo teh vpisov na javnih spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (agencija).

Nadaljnje spremembe ZSReg so šle v smeri zagotavljanja in ureditve celovite podlage za integracijo in povezovanje informacijskih sistemov, ki omogočajo, da podjetniki ali družbeniki na enem mestu oddajo prijave, predloge ali druge vloge (v nadaljnjem besedilu: vloga) za ustrezne vpise v register v skladu z zakonom, ki ureja poslovni ali sodni register, in za druge postopke, ki jih je treba opraviti za zagotovitev pogojev za začetek poslovanja podjetnika ali gospodarske družbe ali v zvezi s kasnejšimi spremembami. Z zadnjo novelo ZSReg-E se je, ob upoštevanju načela sorazmernosti zakonskega posega v pravico do varstva osebnih podatkov, stališč Ustavnega sodišča in Informacijske pooblaščenke na tem področju, določno predpisala pravna ureditev obdelave osebnih podatkov, potrebnih v registrskih postopkih. Novela ZSReg-E je zagotovila preglednejši pregled informacij poslovnim subjektom o pogojih, ki jih določajo

predpisi za opravljanje posameznih gospodarskih dejavnosti, natančneje določila obveznosti točk VEM in nadzora nad njihovim delovanjem, vzpostavila ustrezne pravne podlage za dajanje oziroma objavo podatkov o subjektih vpisov, ki se vodijo v Poslovnem registru Republike Slovenije, v sistemih objave podatkov o poslovnih subjektih poslovnih registrov držav članic EU in drugih držav ter odpravila nekatere nedoslednosti veljavne ureditve, ki so bile ugotovljene ob dotedanjem izvajanju zakona.

Najpomembnejša temeljna načela sodnega registra so:

- **načelo javnosti**, ki zahteva, da morajo biti podatki, vpisani v sodni register, dostopni vsakomur;
- **načelo publicitetnih učinkov vpisa**, ki povzroči neizpodbojno domnevo, da je vsakomur znan podatek, ki je o subjektu vpisa vpisan v sodni register, in
- **načelo oblikovalnih učinkov vpisov**, ki velja za vse tiste vpise, za katere Zakon o gospodarskih družbah določa, da začnejo pravno učinkovati z ustreznim vpisom v sodni register.

Prav načelo javnosti sodnega registra ima v slovenskem registrskem in tudi statusno-pravnem pravu poseben pomen. Sodni register je javna knjiga (prvi odstavek 7. člena ZSReg), namenjena vpisu in objavi podatkov o pravno pomembnih dejstvih glede družb in drugih subjektov vpisa v sodni register. Namen javne objave pravno pomembnih dejstev o subjektih vpisa je varstvo pravnega prometa in zagotavljanje nabora informacij, potrebnih za pravno učinkovito in varno pravno-poslovno poslovanje, vsem deležnikom (pogodbenim strankam), ki poslujejo z gospodarskimi družbami oziroma drugimi subjekti, ki se vpisujejo v sodni register.

Javnost podatkov, vpisanih v glavno knjigo sodnega registra, se zagotavlja na dva načina:

- 1) z dostopom prek spletnega portala agencije, ki vsakomur omogoča brezplačen vpogled v podatke, ki so o posameznem subjektu vpisani v sodni register in
- 2) preko (fizične) izstavitve izpisa iz sodnega registra.

Veljavna ureditev v 7. členu ZSReg določa, da sme sodišče vsakomur posredovati samo tiste osebne podatke (o družbenikih, članih uprave in članih nadzornega sveta ali upravnega odbora), ki so vezani na posamezni subjekt vpisa.

Drugi tip podatkov, ki se uvršča v krog t.i. zaščiteni izpisov in jih ZSReg¹ ureja posebej, pa se nanašajo na dejstvo:

- ali je določena oseba družbenik v kateremkoli od subjektov vpisa,
- ali je določena oseba član uprave, nadzornega sveta ali upravnega odbora v kateremkoli od subjektov vpisa.

Ti podatki niso vezani na posamezen subjekt vpisa, ampak na subjekt kot takšen in so pod določenimi pogoji dostopni samo osebam iz 52. člena ZSReg. Tako so podatki o tem, ali je oseba družbenik v kateremkoli od subjektov vpisa, dostopni upniku, ki se izkažejo z izvršilnim naslovom in državnim organom. Druga kategorija podatkov – torej podatki o tem, ali je določena oseba član uprave, nadzornega sveta ali upravnega odbora v kateremkoli od subjektov vpisa, pa so dostopni državnim organom in pa pravnim osebam, če te podatke potrebujejo zaradi uveljavljanja varstva v zvezi s kršitvijo konkurenčne prepovedi oziroma zaradi preverjanja pogojev za imenovanje te osebe za opravljanje funkcije v tej pravni osebi.

Predlagatelj ugotavlja, da je lastniška, vodstvena in nadzorna struktura v slovenskem gospodarskem oziroma korporativnem prostoru prepletena. Za učinkovito izvajanje pravil o korporativnem upravljanju kapitalskih družb je po mnenju predlagatelja za učinkovito uveljavljanje pravil omejevanja in sankcioniranja konflikta interesov nujno razširiti obseg

¹ Glej določbe 50., 51., 52. člena ZSReg.

podatkov, na katere se razteza načelo javnosti sodnega registra. Korporativno upravljanje kapitalskih družb zahteva transparentno urejene odnose na nivoju posamezne družbe, in sicer v jasnih in transparentnih pravilih, kako so v tej družbi urejeni odnosi med delničarji, organom nadzora, poslovodstvom, deležniki družbe in drugimi pomembnimi zunanjimi skupinami ali institucijami.

V zvezi z naborom podatkov, ki se vpišejo ob registraciji podružnice tujega podjetja v sodni register², je Slovenija s strani skupine ocenjevalcev foruma Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD), "Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes"³ (v nadaljevanju: Globalni forum) prejela priporočilo⁴ (Peer Review Report, Phase 1, Legal and Regulatory Framework) o slovenski pravni ureditvi na področju transparentnosti in izmenjave informacij v davčne namene iz oktobra 2012. Globalni forum je Sloveniji priporočil, naj v vseh primerih zagotovi razpoložljivost informacij o lastništvu tujih družb, posebno tistih s sedežem dejanske uprave v Sloveniji, in tistih, ki poslujejo v Sloveniji ali imajo tu obdavčljive dohodke. Veljavna ureditev namreč glede podatkov, ki se vpišejo v sodni register ob registraciji podružnice tujega podjetja iz ES v Sloveniji in podružnice tujega podjetja iz tretje države, ne predvideva podatkov o ustanoviteljih, družbenikih ali članih subjekta vpisa, to je tujega podjetja.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Glavni cilj predloga zakona je doseči večjo transparentnost podatkov o gospodarski družbi in drugih pravnih osebah, ki se vpisujejo v sodni register in delujejo (nastopajo) v pravnem prometu. S predlogom zakona se zasleduje cilj večje preglednosti in transparentnosti podatkov, vpisanih v sodnih register, na način, da se razširi dostop tako, da se poleg pridobitve osnovnih podatkov o subjektu vpisa omogoča tudi dostop do podatkov, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist, s čimer bo jasno razvidna vloga članov vodenja in nadzora gospodarskih družb v (različnih oziroma več) subjektih vpisa. Poleg tega pa se omogoča vpogled in pridobitev podatkov o tem, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik), povedano drugače dostopni bodo podatki o lastniških povezavah. S tem se dodatno krepi temeljno načelo registrskega prava, torej načelo javnosti. Pridobitev teh podatkov je nujna za uveljavljanje statusno-pravnih upravičenj in odškodninske odgovornosti, in sicer tako s strani gospodarske družbe (subjekta vpisa) kot tudi njegovih upnikov, nenazadnje pa tudi države v prekrškovnih⁵ in kazensko-pravnih postopkih. Z objavo tudi teh podatkov se zasleduje namen varstva pravnega prometa (t.i. preventivni namen varstva pravnega prometa) in udeležencev, ki z gospodarskim subjektom sklepajo poslovno-pravno razmerje. Predlagatelj ocenjuje, da je tako izkazan tudi močan javni interes za njihovo objavo.

Za dosego navedenega cilja se s predlogom zakona vsakomur omogoča javni dostop preko spletnega portala agencije do podatkov o tem, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist, in podatkov o tem, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik).

² Glej 677. člen ZGD-1 in 4.a člen ZSReg.

³ <http://www.oecd.org/tax/transparency/>

⁴ http://www.eoi-tax.org/peer_reviews/63806531e2a979a389ae810d545ba989#determinations_63806531e2a979a389ae810d545ba989

⁵ Glej 13. točko prvega odstavka 686. člen ZGD-1.

Zakon o varstvu osebnih podatkov⁶ (ZVOP-1) določa, da se osebni podatki lahko obdelujejo le, če obdelavo osebnih podatkov in osebne podatke, ki se obdelujejo, določa zakon ali če je za obdelavo določenih osebnih podatkov podana osebna privolitev posameznika. Namen obdelave osebnih podatkov mora biti določen v zakonu, v primeru obdelave na podlagi osebne privolitve posameznika pa mora biti posameznik predhodno pisno ali na drug ustrezen način seznanjen z namenom obdelave osebnih podatkov.⁷ Namen vpisovanja in objave določenih podatkov v sodni register je zagotavljanje javnosti tistih podatkov, ki so pomembni za varnost pravnega prometa. Predlagatelj ocenjuje, da je razširitev javnosti podatkov preko omogočanja iskanja in prikaza vloge posameznikov v različnih subjektih vpisov (ali torej nastopa v vlogi organa nadzora ali vodenja) v skladu z 38. členom Ustave Republike Slovenije⁸ (Ustava RS) in 8. členom ZVOP-1. ZSReg v petem odstavku 2.b člena⁹ jasno določa namen zbiranja in obdelave podatkov v sodnem registru. Namen vpisovanja z zakon določenih podatkov in posledično njihova javna objava je subjektom v pravnem prometu zagotoviti dostopnost tistih podatkov (med njimi so nekateri tudi osebni podatki), ki so pomembni za varnost pravnega prometa.

Določitev možnosti iskanja po posamezniku ne posega v varovalno sfero ustavne pravice do varstva osebnih podatkov (38. člen Ustave RS v zvezi načelom sorazmernosti po 2. členu in tretjem odstavku 15. člena Ustave RS) - to po mnenju predlagatelja izhaja iz dveh odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije o določeni javnosti podatkov o fizičnih osebah, ki poslovno delujejo, ki jih je Ustavno sodišče Republike Slovenije oblikovalo pri presoji ustavnosti Zakona o gospodarskih družbah iz leta 2005¹⁰ in Zakona o plačilnem prometu iz leta 2005¹¹. Prav tako je Ustavno sodišče Republike Slovenije v odločbi, v kateri je na zahtevo Informacijske pooblaščenke presojalo in ugotovilo delno neskladje z Ustavo RS in razveljavilo ureditev v Zakonu o evidentiranju nepremičnin v delu, ki je urejal objavo podatkov o lastniku nepremičnin, izrecno zapisalo, da je cit. *»osebni podatek, ki uživa varstvo 38. člena Ustave vsaka informacija, ki vsebuje z vidika zasebnosti relevantno sporočilo o določljivem posamezniku. Dejavnika pri presoji, ali podatek sodi v vsebinski okvir te človekove pravice, sta tako njegova zmožnost določljivo opredeliti posameznika in narava lastnosti, ki jo podatek o posamezniku razkriva (ali gre za lastnost iz zasebne sfere in ne za prevlado javnega interesa). Nosilci te človekove pravice pa po naravi stvari niso pravne osebe in tudi ne fizične osebe, ki opravljajo poslovno dejavnost, če gre za podatke v zvezi z opravljanjem te dejavnosti.«*¹²

Pravila o korporativnem upravljanju kapitalskih družb (angl. Corporate Governance) zahtevajo transparentno urejene odnose na nivoju posamezne družbe, ki se doseže v jasnih in transparentnih pravilih, kako so v tej družbi urejeni odnosi med delničarji, organom nadzora, poslovodstvom, deležniki družbe in drugimi pomembnimi zunanjimi skupinami ali institucijami. V zadnjo skupino spadajo tudi upniki gospodarske družbe. Že veljavna normativna ureditev upnikom gospodarske družbe omogoča poseben pravni položaj in možnost, da posegajo v notranje odnose v družbi in zahtevajo odškodninsko odgovornost članov nadzora in vodenja družbe v primeru kršenja pravil oziroma neskrbnega vodenja družbe in posledično nastale škode.¹³

⁶ Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo

⁷ Glej 8. člen ZVOP-1.

⁸ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13 - UZ148, 47/13 - UZ90,97 in 9

⁹ Ta določa: *»(5) Identifikacijski podatki se v sodnem registru vodijo in obdelujejo zaradi varnosti pravnega prometa«*.

¹⁰ Odločba US, št. U-I 84/03, 17.2.2005, 10. točka; objava: OdlUS XIV, 5 in Uradni list RS, št. 24/05.

¹¹ Odločba US, št. U-I-298/04, 27.10.2005, 11. točka; objava: OdlUS XIV, 77 in Uradni list RS, št. 100/05.

¹² Odločba US, št. U-I-98/11-17, 26.9.2012, 15. točka, objava: Uradni list RS, št. 79/12

¹³ Primerjaj četrti odstavek 263. člena ZGD-1 in 375. člen ZGD-1.

Sodobne teorije in prakse upravljanja podjetij kot pomemben element učinkovitega upravljanja družb poudarjajo neodvisnosti in samostojnost članov uprav, predvsem pa samostojnost in neodvisnost članov nadzornih svetov, ki se zagotavlja z določanjem jasnih eksternih in internih pravil (pravil družbe) glede njihovega izvajanja v primeru nastanka konflikta interesov.

Na normativni ravni Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1)¹⁴ v 273. členu določa, da član nadzornega sveta ne more biti:

- član uprave ali upravnega odbora od družbe odvisne družbe;
- prokurist ali pooblaščenec te družbe;
- član uprave druge kapitalske družbe, v katere nadzornem svetu je član uprave te družbe;
- oseba, ki je član nadzornega sveta ali upravnega odbora že v treh družbah, ali
- oseba, ki ne izpolnjuje pogojev, ki jih določa statut.

Izogibanje in preprečevanje konflikta interesov je nujno za zagotovitev neodvisnosti članov nadzornega sveta. V primeru nastopa potencialnega konflikta interesov je ključna neodvisnost članov nadzornega sveta. V nasprotnem primeru to pomeni sledenje posameznim interesom, ki je v nasprotju z interesom družbe kot take, kar posledično pomeni, da upravljanje družbe ni več učinkovito.

Po kodeksu upravljanja javnih delniških družb »nasprotje interesov obstaja, kadar je nepristransko in objektivno izvajanje nalog oziroma odločanje v okviru posamezne funkcije ogroženo«. Kodeks upravljanja (2005) nadalje našteva potencialne vire ogroženosti:

- (1) vključevanje osebnega ekonomskega interesa nosilca funkcije,
- (2) vključevanje interesov družine,
- (3) vključevanje njegovih čustev,
- (4) politična ali nacionalna (ne)naklonjenost,
- (5) ali kakršni koli drugi povezani interesi z drugo fizično ali pravno osebo.

Predlagatelj tako ocenjuje, da je zagotovitev javnega dostopa do podatka, ali je določena oseba član uprave oziroma nadzornega sveta v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član uprave oziroma nadzornega sveta, nujna za učinkovito zagotavljanje cilja preprečevanja konflikta interesov in posledično tudi za uveljavljanje odgovornosti v primeru nastale škode, ki je tudi posledica konflikta interesov oziroma nespoštovanja zakonskih in internih pravil. Z objavo in javnim dostopom do teh podatkov se po eni strani vnaprej preprečuje možnost nastopa konflikta interesov oziroma se omogoča širšemu krogu zainteresiranih subjektov ugotovitev konflikta interesov še pred potencialnim nastankom škode. Po drugi strani pa javna objava oziroma dostop do teh podatkov omogoča lažje uveljavljanje odgovornosti v primeru poznejšega nastanka škode.

Podobni razlogi narekujejo tudi javno dostopnost podatkov glede dejstva, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik). Pravna varnost in delovanje gospodarskega pravnega prometa zahteva zagotavljanje jasne in pregledne strukture gospodarske družbe in povezav med različnimi gospodarski družbami. Državno tožilstvo in Inšpektorat Republike Slovenije za delo sta v zadnjih letih podala več opozoril o sporni poslovni praksi t.i. *veriženja gospodarskih družb in postavljanja slamnatih direktorjev*, ki posledično praviloma pripelje do oškodovanja upnikov in delavcev posamezne gospodarske družbe, prav tako pa tudi države (zaradi neplačila davkov in prispevkov). Javni interes po jasno razvidni vlogi in prepletenosti lastniških struktur in vlogah posameznikov - družbenikov zahteva pregleden javni dostop tudi do teh informacij. Za učinkovito in transparentno delovanje gospodarskega pravnega prometa je nujna zagotovitev jasne in pregledne tako (zunanje) strukture gospodarske družbe kot tudi preglednost obstoja drugih

¹⁴ Uradni list RS, št. 65/09 - uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 - odl. US in 82/13

povezav med (različnimi) gospodarskimi subjekti (subjekti vpisa). Le na takšen način se v pravnem prometu posameznikom lahko zagotovi zadostna informiranost glede preteklega in sedanjega poslovanja poslovnega subjekta, s katerim sklepajo poslovni odnos oziroma kot delavci sklepajo delovno razmerje.

Pri presoji položaja in razlogov za javno razkritje vloge družbenika v vseh subjektih, ki se vpisujejo v sodni register, je treba upoštevati, da z vplačilom vložka v družbo družbenik pridobi korporacijsko pravico. Korporacijska pravica ima tudi premoženjska upravičenja, vendar pa le-ta niso edina. Zato jih ni mogoče povsem enačiti z drugimi premoženjskimi pravicami (npr. lastninsko pravico na stvari) in posledično tudi glede varstva razkrivanja njenega imetnika.

Temelja materialnopravna upravičenja, ki izhajajo iz korporacijske pravice družbenika (in ki jih družbenik uveljavlja v razmerju do družbe) so razdeljene na materialne – premoženjske in nematerialne – članske.

Tri temeljna materialnopravna upravičenja, ki jih vsebuje vsaka korporacijska pravica, so:

- upravljavsko upravičenje,
- upravičenje do udeležbe na dobičku,
- upravičenje do udeležbe na ostanku premoženja v primeru prenehanja družbe.

Korporacijska pravica družbenika tako ne vsebuje samo premoženjskega upravičenja, ampak družbeniki z uresničevanjem upravljavskega upravičenja z glasovanjem odločajo tudi o temeljnih zadevah družbe (npr. imenovanju organov vodenja in nadzora, zmanjšanju in povečanju osnovnega kapitala).¹⁵ Izvrševanje teh upravičenj je družbenik dolžan izvrševati v skladu z zakonom in z dopustnim namenom.¹⁶ Družbeniki (kapitalske družbe z omejeno odgovornostjo) so praviloma izrazito vpeti v poslovanje – poslovodja, ki ga postavijo prav družbeniki in nihče drug – pa je vezan na njihova navodila. Lahko rečemo, da so v družbah z omejeno odgovornostjo družbeniki popolni gospodarji njene pravne in (ekonomske) usode.¹⁷

Za pravni promet in poslovanje z gospodarsko družbo je v prvi meri res najpomembnejša informacija, kdo je zastopnik družbe, zato je javna objava tega dejstva nujna za pravno varnost drugih udeležencev in normalno delovanje pravnega prometa. Vendar pa predlagatelj ocenjuje, da je glede na opozorila državnih organov o nedopustnem t.i. veriženju gospodarskih družb in postavljanju t.i. slamnatih direktorjev (zoper katere upniki ne morejo uspešno uveljaviti oziroma izterjati svojih odškodninskih zahtevkov) nujno objava vloge posameznega družbenika tudi v drugih gospodarskih družbah. Takšna objava ima preventivni učinek in je v interesu varstva pravnega prometa (in njegovih udeležencev), saj lahko tako udeleženci (potencialni poslovni partnerji) že vnaprej preverijo, kako delujejo druge družbe (ki morda opravljajo celo isto dejavnost) in ocenijo, kakšna je vloga družbenika v teh družbah; natančneje kako le-ta

¹⁵ 505. člen ZGD-1 določa: »Družbeniki odločajo o:

- sprejetju letnega poročila in uporabi bilančnega dobička;
- zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov;
- vračanju naknadnih vplačil;
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev;
- postavitvi in odpoklicu poslovodij;
- ukrepih za pregled in nadzor dela poslovodij;
- postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca;
- uveljavljanju zahtevkov družbe proti poslovodjem ali družbenikom v zvezi s povračilom škode, nastale pri ustanavljanju ali poslovanju;
- zastopanju družbe v sodnih postopkih proti poslovodjem, in
- drugih zadevah, za katere tako določa ta zakon ali družbena pogodba.«

¹⁶ Tako je družbenik družbe z omejeno odgovornostjo dolžan poskrbeti, da na poslovodstveno funkcijo imenuje osebo, ki bo izpolnjevala pogoje iz 255. člena ZGD-1 in bo sposobna ravnati skladno s standardom, ki ga določa 263. člen ZGD-1.

¹⁷ S. Prelič, Podjetje in delo -2011, številka 6-7, GV Založba Ljubljana 2011, stran 1602

uresničuje svoje upravljavsko upravičenje v drugih družbah, kakšna je njihova poslovna politika in uspešnost. Z zagotovitvijo tudi teh relevantnih podatkov bodo lahko poslovni subjekti že vnaprej celovito ocenili pravni položaj subjekta, s katerim sklepajo ali nameravajo skleniti poslovno-pravno razmerje.

Predlagatelj tako ocenjuje, da je v skladu z namenom, opredeljenim v veljavnem petem odstavku 2.b člena ZSReg, izkazan zadostni javni interes, ki se kaže predvsem v večji varnosti pravnega prometa, za širitev kroga podatkov sodnega registra, ki so dostopni vsaki zainteresirani osebi. Kot že obrazloženo, prav transparentnost vseh povezav in korporacijskih odnosov oziroma lastniških povezav omogoča in krepi temeljno načelo registrskega prava (načelo javnosti) in prispeva k bolj učinkovitemu in lažjemu uveljavljanju statusno-pravnih upravičenj in odškodninske odgovornosti tako s strani gospodarske družbe (subjekta vpisa) kot tudi njegovih upnikov, nenazadnje pa tudi države v prekrškovnih¹⁸ in kazenskoopravnih postopkih. Pravila korporacijskega prava (ki so neločljivo povezana tudi s pravili registrskega prava) so namenjena (tudi) varovanju interesov upnikov.¹⁹

Predlagatelj meni, da je tovrstno omogočanje iskanja (posredna objava) utemeljeno oziroma legitimirano z javnim interesom²⁰. Učinkovito in sorazmerno varstvo upnikov in tretjih oseb je v jedru vsakega prava družb. Pravni okvir varstva upnikov in tretjih oseb ter v določenih primerih tudi delničarjev, ki dosega visoko stopnjo zaupanja v poslovna razmerja in pravni promet, je temeljni pogoj za gospodarsko učinkovitost in konkurenčnost. Varstvo integritete poslovnega okolja je torej bistveno v vsakem pravnem sistemu.²¹ Razlogi, ki jasno izkazujejo javni interes glede takšnega novega načina urejanja in odstranitve t.i. varovalne – prepovedne norme in uzakonitve t.i. dovolilne norme, je predlagatelj že obširno obrazložil v zgornjih odstavkih.

2.2 Načela

Najpomembnejša temeljna načela sodnega registra so:

- **načelo javnosti**, ki zahteva, da morajo biti podatki, vpisani v sodni register, dostopni vsakomur;
- **načelo publicitetnih učinkov vpisa**, ki povzroči neizpodbojno domnevo, da je vsakomur znan podatek, ki je o subjektu vpisa vpisan v sodni register, in
- **načelo oblikovalnih učinkov vpisov**, ki velja za vse tiste vpise, za katere Zakon o gospodarskih družbah določa, da začnejo pravno učinkovati z ustreznim vpisom v sodni register.

Predlog zakona temelji na enakih načelih, kot izhaja iz prej navedenih razlogov, pa se s predlogom tega zakona dodatno krepi načelo javnosti podatkov.

2.3 Poglavitne rešitve

– Večja javnost podatkov

Poglavitna rešitev predloga zakona je omogočiti nov dostop in iskanje podatkov na način, ki ni vezan na posamezen subjekt vpisa, ampak na način, da se preko identifikacijskega znaka

¹⁸ Glej 13. točko prvega odstavka 686. člen ZGD-1.

¹⁹ S. Prelič, Podjetje in delo -2011, številka 6-7, GV Založba Ljubljana 2011, stran 1602

²⁰ Glejte npr. odločbe US: odločba US, št. U-I-277/05, 9.2.2006, 23. točka; objava: Uradni list RS, št. 21/06 in OdlUS XV, 15; odločba US, št. U-I-187/05, 18.10.2007, 11. točka; objava: Uradni list RS, št. 101/07 in OdlUS XVI, 77; sklep US, št. U-I-259/07, 10. točka; objava: Uradni list RS, št. 108/07 in OdlUS XVI, 81.

²¹ Glej odločbo US št. U-I-311/11-16, 25.4.2013

osebe pridobi podatke, ali je ta oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektih, vpisanih v sodni register, in v katerih subjektih vpisa je ta oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist. Enako se s tem predlogom zakona daje pravna podlaga, ki bo omogočila javen (posredni) dostop do podatkov, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik) preko identifikacijskega znaka te osebe (imena in priimka v primeru družbenika, ki je fizična oseba oziroma firme oziroma matične številke v primeru, da je družbenik pravna oseba).

Kot identifikacijski znak, po katerem bo omogočeno iskanje, se določa ime in priimek fizične osebe. V primeru pravnih oseb je kot identifikacijski – iskalni znak poleg firme predlagana tudi matična številka oziroma davčna številka pravne osebe. Takšna rešitev v celoti sledi rešitvi, ki jo vsebuje Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslovnem registru Slovenije (EVA: 2014-2130-0011), ki ga je Vlada RS že sprejela in posredovala v sprejem Državnemu zboru RS.

Predlog zakona tako spreminja določbo 7. člena ZSReg, ki določa javnost podatkov in učinek vpisa v sodni register, in sicer tako, da dodaja dodaten način zagotavljanja javnosti podatkov, vpisanih v glavno knjigo sodnega registra. Poleg obstoječih možnosti zagotavljanja javnosti glavne knjige se dodajata nova 2. in 3. točka drugega odstavka 7. člena ZSReg, ki bosta jasno določala, da je enako, kot je vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen vpogled v podatke, ki so o posameznem subjektu vpisani v sodni register, omogočen tudi brezplačen vpogled v podatke, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je vpisan kot član organa vodenja ali nadzora ali prokurist.

Posledično je predlagana sprememba 48. člena ZSReg na način, ki bo omogočal pridobitev tudi (fizičnega) overjenega izpisa teh podatkov iz glavne knjige sodnega registra (sestavljeni izpis, kot je predlagan v 4. členu tega predloga zakona). Poleg sodišča bo takšen sestavljeni izpis iz sodnega registra dolžan na zahtevo stranke izdati tudi vsak notar in agencija.

Nova ureditev in uzakonitev t.i. dovolilne norme glede pridobivanja teh podatkov pomeni, da veljavna ureditev, ki ureja dostop do t.i. zaščitene podatkov, ni več potrebna. Posledično to pomeni tudi razbremenitev dela sodnikov in sodnega osebja, saj za pridobitev teh podatkov ne bo več potrebno presoati pogojev iz 51. člena ZSReg in posledično izdajati sklepa o dovolitvi dostopa do teh podatkov oziroma sklepa o njihovi zavrnitvi. Glede na opisano vsebino predlaganih sprememb 7. in 48. člena ZSReg so v zakonu odveč vse veljavne določbe, ki urejajo definicijo, postopek in pogoje za dostop do t.i. zaščitene izpisov iz sodnega registra (50., 51., in 52. člen ZSReg).

Ker pa bo po predlagani ureditvi omogočen javni dostop oziroma iskanje po podatkih, vpisanih v register v trenutku iskanja, je treba omogočiti dostop tudi do podatkov, v katerih subjektih vpisa je imela določena oseba določen status v preteklosti. Zato je predlagana posebna ureditev (glej predlagano spremembo 51. člena zakona), po kateri bodo imeli državni organi in stečajni upravitelji za potrebe izvrševanja svojih pooblastil in dolžnosti z neposrednim dostopom pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem:

- ali je bila določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik) in
- ali je bila določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist.

Ker tak neposreden elektronski dostop do podatkov ni mogoč za obdobje pred 1. februarjem 2008, ko baza sodnega registra še ni bila sestavni del poslovnega registra, je predvideno, da se dostop do podatkov za obdobje pred 1. februarjem 2008 zagotovi na podlagi zahteve na registrsko sodišče.

Po predlagani ureditvi bo pravico do vpogleda in izpisa teh podatkov imel tudi upnik, če bo z izvršilno listino izkazal terjatev do osebe, glede katere bo zahteval podatke, pa tudi druga oseba, ki bo izkazala pravni interes. O dostopu bo odločilo registrsko sodišče na podlagi obrazložene pisne zahteve.

Po podatkih, ki jih je posredovalo Vrhovno sodišče RS, so imeli na ljubljanskem sodnem registru v letu 2013 vpisanih 2694 R Srg vlog (zahtev za zaščitene vpise), letos pa tovrstnih vlog do sedaj prejeli že 3340, kar je poleg običajnih registrskih zadev nadpovprečna obremenitev za sodniške pomočnike v sodnem registru. Na sodni register v Ljubljani odpadeta vsaj dve tretjini teh vlog. Registrsko sodišče v Ljubljani ima v primerjavi z ostalimi sodnimi registri večji pripad tovrstnih poizvedb. Posredovani podatki, zbrani do sredine novembra 2014, v primerjavi s številom prejetih vseh registrskih zadev (51.490), kažejo, da zaprosila predstavljajo približno 17,5 % vsega registrskega dela, od tega je zahtev po zaščitenih vpogledih preko 8 %. Zaprosila so se bistveno povečala v primerjavi s preteklimi leti, ko so po približnih ocenah predstavljali cca 5 % vsega registrskega dela.

Vrhovno sodišče RS tako ocenjuje, da bi imeli, če bodo predlagane spremembe ZSReg sprejete, na večjih sodnih registrih (npr. v Ljubljani) praviloma 50 % manj R Srg vlog.

– Dodatni podatki, ki se vpisujejo pri podružnici tujega podjetja

Na podlagi priporočila skupine ocenjevalcev Globalnega foruma se predlaga dopolnitev 4.a člena ZSReg, ki določa podatke, ki se v sodni register vpišejo pri podružnici tujega podjetja. V skladu s priporočilom, naj v vseh primerih zagotovi razpoložljivost informacij o lastništvu tujih družb, posebno tistih s sedežem dejanske uprave v Sloveniji, in tistih, ki poslujejo v Sloveniji ali imajo tu obdavčljive dohodke, se bodo po predlagani ureditvi v sodni register pri podružnici tujega podjetja poleg podatkov, ki se vanj vpisujejo že po veljavnem 4.a členu ZSReg, vpisali še naslednji podatki v zvezi z ustanovitelji, družbeniki oziroma člani tujega podjetja:

- identifikacijski podatki,
- vrsta in obseg odgovornosti,
- datum vstopa in datum izstopa,
- višina vložka.

– Domneva vročitve

Po veljavnem 26. členu ZSReg se v primeru, ko vročitve sklepa o vpisu ni mogoče opraviti, ker je oseba, ki bi ji bilo potrebno vročitev opraviti na naslovu, neznana ali kljub obvestilu pooblaščenega delavca poštna pošiljke ne dvigne, vročitev opravi z nabitjem na sodno desko. Že po veljavni ureditvi se v skladu s prvim odstavkom 43. člena ZSReg na spletnih straneh AJPES objavijo vsi sklepi o vseh vpisih v sodni register. To je podlaga za spremembo ureditve v 26. členu ZSReg, in sicer tako, da se za sklepe, ki se objavijo na spletnih straneh AJPES, šteje, da so vročeni osmi dan po objavi, kadar vročitve ni bilo možno opraviti na način iz 25. člena ZSReg. Predlagatelj je pri pripravi te določbe sledil predlogu Vrhovnega sodišča RS. S predlagano ureditvijo se razbremenjuje sodišča administrativnih opravil, dejstvo, da je sklep objavljen na spletnih straneh AJPES, pa zagotavlja enako oziroma celo širšo publiciteto vpisa kot nabitje sklepa na sodno desko.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun.

Predvidene spremembe zakona bodo terjale nadgradnjo informacijske infrastrukture, ki je AJ PES ni natančneje opredelil, ocenjuje pa, da bodo zanjo potrebna sredstva v višini 30.000,00 EUR. Finančna sredstva bo zagotovil AJ PES iz lastnih virov.

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Spremembe in dopolnitve niso predmet usklajevanja z evropskim pravnim redom.

5.2 Primerjalno pravna ureditev

Nemčija in Avstrija

Ureditev registra gospodarskih družb v drugih državah članicah je odvisna od sistema korporacijske ureditve v posamezni državi članici. Za germansko korporacijsko ureditev, ki jo poznata **Nemčija in Avstrija** ter jo pri nas določa ZGD-1, je značilen sistem nadzora nad predpostavkami za pravno učinkovanje korporacijskih dejanj družbe, po katerem o spremembi statuta ali družbene pogodbe in o drugih pomembnih korporacijskih dejanjih (na primer spremembi osnovnega kapitala ali statusnem preoblikovanju) odloča sodišče. Ker o teh predpostavkah sodišče odloča v zvezi z vpisom pravnih posledic korporacijskih dejanj v register, ta register v Nemčiji in Avstriji vodi sodišče. Zato je naša ureditev v ZSReg oblikovana po vzoru ureditve v avstrijskem zakonu o sodnem registru (*Firmenbuchgesetz*). Javnost sodnega registra se zagotavlja tako, da ima vsakdo pravico do pridobitev izpiska o določeni gospodarski družbi, ki se lahko pridobi elektronsko, potrebna je predhodna prijava, pridobitev izpiska pa je plačljiva. Višina plačila je odvisna od tega, ali pridobitelj zahteva navadni pisni izpisek iz sodnega registra ali overjenega. Enostavni vpogled v register je brezplačen. Iz izpiska so razvidni firma, poslovni naslov, podatki o zastopnikih in družbenikih vpisanega subjekta.

Nizozemska, Belgija in Francija

V drugih državah članicah, ki imajo drugačno korporacijsko ureditev (na primer **Nizozemska, Belgija ali Francija**), pa register družb vodijo različni organi – po navadi gospodarska zbornica ali drug organ, ki opravlja podobno funkcijo. Javnost registra se zagotavlja z možnostjo vpogleda oziroma pridobitvijo izpiska o določeni družbi. Vpogled oziroma izpisek vsebuje informacije o firmi, poslovnem naslovu, organih zastopanja in družbenikih.

Slovaška

Na Slovaškem je upravljanje s sodnim oziroma poslovnim registrom v pristojnosti Ministrstva za pravosodje, o vpisih pa odločajo posamezna sodišča znotraj okrožji. Iskanje oziroma vpogled v slovaškem poslovnem registru je možen na več načinov, in sicer:

- po iskalnem kriteriju firme (business name),

- po iskalnem kriteriju enoličnega identifikacijskega znaka (matične številke subjekta vpisa),
- po iskalnem kriteriju sedeža družbe,
- po iskalnem kriteriju registrske številke (številke, pod katero registrski organ vodi družbo),
- po iskalnem kriteriju imena in priimka.

Glede zadnjega kriterija slovaška ureditev dopušča iskanje družbe po kriteriju njenega statutarnega zastopnika, pa tudi ustanovitelja, člana (družbenika) ali likvidacijskega upravitelja. Iskanje po kriteriju družbenika pa ni vedno uspešno oziroma ne odraža realnega stanja, saj po slovaški pravni ureditvi družbeniki niso vedno vpisani v register.

Švedska

Vlogo za registracijo podružnice tuje družbe na Švedskem mora vložiti njen direktor. Podružnica se vpiše v register, ki ga vodi Pisarna za registracijo družb. Podružnica sme izvajati svoje aktivnosti šele po opravljeni registraciji. Vloga za registracijo mora vsebovati datum ustanovitve podružnice, naslov, podatke o direktorju in osebah, ki lahko podpisujejo dokumente podružnice. Kadar je primerno, mora biti vključeno tudi ime revizorja. Direktor mora registrski organ obveščati tudi o vseh spremembah v informacijah, ki jih je predložil ob registraciji podružnice. Tuja družba, ki namerava na Švedskem ustanoviti podružnico, jo mora registrirati pri Švedski davčni agenciji. Obrazec za registracijo mora med drugim vsebovati tudi identiteto vseh lastnikov tuje družbe. Registrirana podružnica mora o vseh nadaljnjih spremembah v informacijah, predhodno posredovanih Švedski davčni agenciji, poročati v dveh tednih po nastanku sprememb. Na Švedskem veljajo za podružnice tujih družb enaka davčna pravila kot za domače družbe. Vse podružnice tujih družb, ki so zavezanke za plačilo davka na dodano vrednost, se morajo registrirati pri Švedski davčni agenciji. V obrazcu za registracijo mora biti navedena tudi identiteta vseh lastnikov družbe, tako fizičnih kot pravnih oseb.

Na Švedskem je poslovni register v pristojnosti Swedish Companies Registration Office. Izpis iz registra je javno dostopen, vendar pa so vsi podatki oziroma izpisi iz registra plačljivi. Za določene subjekte (npr. trgovske zastopnike) se zahteva tudi predhodna registracija, ki je prav tako plačljiva.

Malta

Malteški Zakon o gospodarskih družbah omogoča vsem pravnim osebam, ne glede na njihovo organizacijsko obliko, ustanovljenim zunaj Malte, da na Malti ustanovijo svojo podružnico ali registrirajo sedež poslovanja. Navedeni zakon takšne družbe imenuje "prekomorske družbe". Te družbe lahko opravljajo na Malti katero koli dejavnost, ki se na Malti sme legalno opravljati. Tuja družba lahko na Malti ustanovi podružnico, če tam prijavi sedež poslovanja in ga registrira v Registru družb. Podružnice pravne osebnosti nimajo ločene od tuje družbe, niti se jim ni treba na Malti ponovno inkorporirati.

Tuja družba, ki na Malti ustanavlja podružnico, mora v roku enega meseca pred odprtjem podružnice predložiti avtentično kopijo ustanovnega akta, statuta, memorandumu in določb o ustanovitvi družbe, skupaj s seznamom vodstvenih oseb ali oseb, ki jim je zaupano upravljanje in predstavljanje družbe. Če gre za fizično osebo, mora seznam vsebovati posameznikovo ime, naslov, narodnost in poklic. Če pa gre za pravno osebo, mora seznam vsebovati firmo in naslov, na katerem ima prijavljeno svojo pisarno. Tuja družba mora Registru družb sporočiti:

- ime, pod katerim bo podružnica ali sedež poslovanja opravljal svojo dejavnost, če je ime drugačno od imena tuje družbe;
- naslov podružnice in, če se ustanavlja več podružnic ali sedežev dejavnosti, tudi naslov glavne podružnice ali glavnega sedeža dejavnosti;
- dejavnost, ki se bo opravljala; in
- imena ter naslove ene ali več oseb na Malti, ki so pooblašcene za zastopanje družbe in obseg njihovega pooblastila.

Čeprav navedene določbe že zagotavljajo informacije, ki se zahtevajo za vpis podružnice v Register družb, je treba ob vpisu podružnice navesti tudi pravno obliko družbe in identiteto registra, v katerem je registrirana tuja družba ter njeno registrsko številko.

V skladu z malteškimi davčnimi predpisi se mora družba, ki je ustanovljena po tujem pravu, vendar upravljana in nadzirana na Malti, ali druga družba, ki ima na Malti prihodke, registrirati za davčne namene. Tuje družbe, ki so registrirane v Registru družb, ker imajo na Malti svojo podružnico se za davčne namene registrirajo avtomatično. Takšna registracija pa vključuje tudi informacijo o lastništvu, vključno z njenimi spremembami.

Sodni oziroma poslovni register je na Malti tako glede upravljanja kot glede odločanja o vpisih v register v pristojnosti samostojnega regulatorja, ki je zadolžen za vse javnopravne finančne storitve na Malti (t.i. Malta Financial Service Authority). Dostop do podatkov iz registra je javen in brezplačen v primeru enostavnega dostopa. Podatke se išče po subjektu vpisa, torej po imenu – firmi subjekta vpisa. Javno so dostopni podatki firmi, identifikacijskem znaku subjekta vpisa (matični številki), naslovu sedeža in o statusu subjekta vpisa.

Italija

Če ima tuja družba v Italiji svoj sedež, tam opravlja svojo glavno dejavnost ali ustanavlja hčerinsko podjetje oziroma podružnico, se mora registrirati v poslovnem registru. Zanje veljajo enaka pravila registracije kot za italijanske družbe. Vsaka družba, ki v Italiji ustanovi podružnico, jo mora registrirati pri lokalni trgovinski zbornici. Pri tem mora predložiti podatke o identiteti oseb, pooblaščenih za zastopanje v Italiji, ni pa ji treba predložiti seznama delničarjev.

V Italiji je vodenje in vpisovanje gospodarskih subjektov v poslovni register v pristojnosti Camere di Commercio (Zbornice za gospodarstvo). Dostop do podatkov iz registra je javen in razdeljen na zahtevnost izpisa. Osnovi izpis je brezplačen, izpisi s podrobnejšimi informacijami o subjektu vpisa in podatki iz zbirke listin so plačljivi.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlaganim zakonom se registrska sodišča in sodnike razbremeni odločanja o izpolnjevanju zakonskih pogojev za izdajo t.i. zaščitenih izpisov iz sodnega registra in s tem povezanim administrativnih opravil sodnega osebja. Poleg tega se s predlagano domnevo vročitve razbremeni sodišča administrativnih opravil glede objave sklepov o vpisu na sodni deski.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlogom zakona se stranke razbremenjuje izkazovanja pravnega interesa za pridobivanje podatkov glede tega, ali je določena oseba član uprave oziroma nadzornega sveta družbe v subjektih, vpisanih v sodni register, in v katerih subjektih vpisa je ta oseba člana uprave, nadzornega sveta oziroma upravnega odbora, oziroma glede tega, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik).

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

S predlaganim zakonom se izboljšuje položaj gospodarskih subjektov v pravnem prometu, in sicer preko večjega obsega javno dostopnih podatkov in novega načina iskanja podatkov, ki so dostopni vsem subjektom v sodnem registru in posledično transparentnejšega prikaza subjektov in njihovih organov, ki se vpisujejo v sodni register. Z dostopom do (tudi) teh podatkov se zasleduje namen varstva pravnega prometa (t.i. preventivni namen varstva pravnega prometa) in udeležencev, ki z gospodarskim subjektom sklepajo poslovno–pravno razmerje.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Predlog zakona vsebuje manjše spremembe in dopolnitve ZSReg, zato predstavitev sprejetega zakona ciljnim skupinam in širši javnosti ni predvidena. Ministrstvo za pravosodje bo vsebino sprejetega zakona predstavilo pisno na spletni strani ministrstva in s sporočilom za javnost.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Spremljanje nad izvajanjem določb ZSReg bo izvajalo Ministrstvo za pravosodje in AJPes.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Datum objave na spletni strani Ministrstva za pravosodje: 27.11.2014

Datum objave na Državnem portalu Republike Slovenije e-uprava v rubriki e-demokracija:
26.11.2014

K podaji pripomb oziroma mnenje so bili izrecno vključeni naslednji predstavniki strokovne oziroma zainteresirane javnosti:

- Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES),
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije,
- Informacijski pooblaščenec (IP),
- Notarska zbornica Slovenije.

IP je dne 27. 11. 2014. posredoval svoje mnenje in izpostavil, da nasprotuje obravnavi predloga novele po nujnem postopku, saj ne deli mnenja predlagatelja, da bi lahko z obravnavo predloga novele po rednem postopku nastale težko popravljive posledice za delovanje države. Po mnenju IP način dostopa do podatkov, ki so vsebovani v sodnem registru (in javni), na noben način ne vpliva na varnost pravnega prometa in nima nobenih posledic za državo. IP predlaga, da se o obravnavani tematiki omogoči široka razprava, v kateri se upoštevajo vsi vidiki – tega nujni postopek ne omogoča.

IP opozarja na upoštevanje temeljnega načela sorazmernosti. Razkriti je treba tiste podatke in na tak način, da bo dosežen cilj (varnost pravnega prometa), pri čemer bo primerno upoštevana tudi človekova pravica posameznikov po določeni meri ohranitve zasebnosti. Po mnenju IP je varnosti pravnega prometa zadoščeno že po veljavnem ZSReg, saj lahko vsakdo na enostaven način izve tudi osebne podatke ustanoviteljev, družbenikov, direktorjev, zastopnikov, ki so javni in vezani na subjekt vpisa. Načelo sorazmernosti je uzakonjeno z določbo 50/II in 51. člena veljavnega ZSReg. Ocenjuje, da je v veljavni zakonski ureditvi spoštovano načelo sorazmernosti na način, ki ga terjajo Ustava RS, sodbe SEU in ESČP.

Predlagatelj meni, da pomisleki IP niso v celoti utemeljeni. Sodni register je javna knjiga (prvi odstavek 7. člena ZSReg), namenjena vpisu in objavi podatkov o pravno pomembnih dejstvih glede družb in drugih subjektov vpisa v sodni register. Namen javne objave pravno pomembnih dejstev o subjektih vpisa je varstvo pravnega prometa in zagotavljanje nabora informacij, potrebnih za pravno učinkovito in varno pravno-poslovno poslovanje, vsem deležnikom (pogodbenim strankam), ki poslujejo z gospodarskimi družbami oziroma drugim subjektom, ki se vpisujejo v sodni register. Temeljna funkcija sodnega registra je javna objava podatkov o subjektih vpisa, ki so pomembni za pravni promet. Ravno slednje je tudi (dopustni) namen vodenja in obdelave identifikacijskih podatkov v sodnem registru - vodijo in obdelujejo se zaradi varnosti pravnega prometa.²² Varovalna dobrina, ki se jo z javno objavo podatkov v sodnem registru varuje in zasleduje, je varnost pravnega prometa.

Načelo javnosti sodnega registra se razteza na vse podatke, vpisane v sodni register, in na vse listine v zbirki listin. Zato ima vsakdo pravico zahtevati dostop do podatkov, vpisanih v sodni register, ne da bi morali izkazovati pravni interes.²³ Načelo javnosti je neločljivo povezano tudi z načelom zaupanja v resiter. Sodni register je javna knjiga, zato se vsakdo lahko zanese v podatke, vpisane v sodni register. ZSReg v tretjem odstavku 8. členu tako izrecno določa: Kdor v pravnem prometu vestno ravna in se pri tem zanese na podatke, vpisane v sodni register, ga ne prizadenejo škodljive pravne posledice. Prav javna objava vseh relevantnih podatkov o gospodarskem subjektu ob hkratnem zagotovitlu, da so podatki pravi, je nujno za nemoteno delovanje gospodarskega poslovnega prometa.

²² Glej peti odstavek 2.b člena Zakona o sodnem registru.

²³ Glej drugi odstavek 7. člena Zakona o sodnem registru

Poleg navedenih učinkov vpisa, ki jih zakon izrecno ureja in določa, ima objava teh podatkov tudi preventivni učinek in udeležencem omogoča, da (potencialni poslovni partnerji) že vnaprej preverijo, vse relevantne podatke o družbi: zastopnike, družbenike, letna poročila. Po oceni predlagatelja se kot takšen relevanten podatek šteje tudi vloga družbenika v drugih družbah. Iz tega je razvidno, kako družbeniki uresničuje svoje upravljavsko upravičenje v drugih družbah, kakšna je njihova poslovna politika in uspešnost. Z zagotovitvijo tudi teh relevantnih podatkov bodo lahko poslovni subjekti že vnaprej celovito ocenili pravni položaj subjekta, s katerim sklepajo ali nameravajo skleniti pravno-poslovno razmerje. Poudariti je treba, da namen predlaganih sprememb ni preprečiti pojava veriženja podjetij in ustanavljanja slamnatih podjetij, se pa s predlaganimi spremembami omogoča, da so takšne povezave med subjekti javne in vidne vsem udeležencem pravnega prometa. Za učinkovito in transparentno delovanje gospodarskega pravnega prometa je nujna zagotovitev jasne in pregledne tako (zunanje) strukture gospodarske družbe kot tudi preglednost obstoja drugih povezav med (različnimi) gospodarskimi subjekti (subjekti vpisa). Le na takšen način se v pravnem prometu posameznikom lahko zagotovi zadostna informiranost glede preteklega in sedanjega poslovanja poslovnega subjekta, s katerim sklepajo poslovni odnos oziroma kot delavci sklepajo delovno razmerje. Podobno velja glede objave podatkov o dejstvu, ali je oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektih, vpisanih v sodni register. Kot je predstavljeno v gradivu predloga zakona, je razlog za objavo tudi teh podatkov v učinkovitem preprečevanju konflikta interesov in olajšanem uveljavljanju odgovornosti v primeru nastale škode, ki je posledica konflikta interesov oziroma nespoštovanja zakonskih in internih pravil. Z objavo in javnim dostopom do teh podatkov se po eni strani vnaprej preprečuje možnost nastopa konflikta interesov oziroma se omogoča širšemu krogu zainteresiranih subjektov ugotovitev konflikta interesov še pred potencialnim nastankom škode. Po drugi strani pa javna objava oziroma dostop do teh podatkov omogoča lažje uveljavljanje odgovornosti v primeru poznejšega nastanka škode. Po veljavni ureditvi so ti podatki dostopni samo državnim organom in pravnim osebam (subjekt vpisa), če te podatke rabi zaradi uveljavljanja varstva v zvezi s kršitvijo konkurenčne prepovedi oziroma zaradi preverjanja pogojev za imenovanje te osebe za opravljanje funkcije v tej pravni osebi. Upnik ima namreč po 1. točki prvega odstavka 51. člena ZSReg pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem:

- ali je določena oseba družbenik v subjektu vpisa,
- v katerem subjektu vpisa je družbenik in
- kakšen je njen poslovni delež,

(le) če z izvršilno listino izkaže terjatev do te osebe.

Upniki (ali manjšinski delničarji), ko se odločajo o tožbi zoper organe vodenja in nadzora družbe, tako po veljavni ureditvi ne morejo pridobiti podatkov o tem, ali je oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektih, vpisanih v sodni register, ne v fazi zbiranja dokaznega gradiva in odločitve o vložitvi tožbe, ne kasneje v postopku. Predlagatelj ne vidi utemeljenih razlogov za takšno razlikovanje glede odstopa do navedenih podatkov in meni, da s predlagano ureditvijo ne predstavlja nesorazmernega posega v pravico do zasebnosti in varstva podatkov o teh lastnostih posameznikov, ki opravljajo vodilno funkcijo oziroma so predstavniki in oblikovalci volje pravne osebe (subjekta vpisa).

Prav zaradi tega menimo, da omenjena sodba, na katero se sklicuje Informacijski pooblaščenec (IP) ni relevantna oziroma je ni mogoče uporabiti kot nosilni razlog za nedopustnost predlagane ureditve. Sodba velikega senata Sodišča EU (SEU) v združenih zadevah C-92/09 in C-93/09 se nanaša na področje financiranja skupne kmetijske politike, konkretno na vprašanje, ali je obveznost naknadne letne objave osebnih podatkov upravičencev do kmetijskih subvencij na spletnih straneh držav članic, skupaj z zneski, ki jih vsak upravičenec iz posameznega sklada

prejme, v skladu s pravom EU. Sodišče je odločilo, da izpodbijana ureditev pomeni nesorazmeren poseg v pravico do zasebnosti posameznika glede na cilj transparentnosti, saj po mnenju Sodišča ne omogoča nikakršnega razlikovanja glede na relevantna merila, kot so obdobja, v katerih so upravičenci prejeli sredstva, pogostost prejemanja sredstev, njihova vrsta ali višina. Pri tem je Sodišče sicer priznalo interes davkoplačevalcev, da imajo v demokratični družbi pravico do obveščenosti o porabi javnih sredstev in da je krepitev javnega nadzora nad porabo denarja v tem smislu legitimen in dopusten cilj, vendar pa ga je treba uskladiti s temeljnima pravicama do zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov iz 7. in 8. člena Listine EU o temeljnih pravicah.²⁴ V obrazloženi zadevi gre tako za razmerje med varstvom osebnih podatkov in zagotavljanju javnosti glede o obveščenosti o porabi javnih sredstev.

Predlagatelj izhajajoč iz dejstva, da je varovana dobrina in namen vodenja in obdelave sodnega registra drug oziroma drugačen, kot izhaja iz zgornje odločitve velikega senata Sodišča EU (SEU), dopustno, da se dovoli tudi objava podatkov, ki jih predvideva sprememba ZSReg. Sodni register je javna knjiga, podatki, ki se v sodnem registru vodijo in obdelujejo, so podatki o poslovnih subjektih (in njihovih članih in zastopnikih). Torej osebah, ki so se odločile, da bodo nastopale v gospodarskem pravnem prometu in svoje delovanje organizirale v okviru določene statusnopravne družbe. V skladu uveljavljeno Ustavno sodno prakso²⁵ je *osebni podatek, ki uživa varstvo 38. člena Ustave vsaka informacija, ki vsebuje z vidika zasebnosti relevantno sporočilo o določljivem posamezniku. Dejavnika pri presoji, ali podatek sodi v vsebinski okvir te človekove pravice, sta tako njegova zmožnost določljivo opredeliti posameznika in narava lastnosti, ki jo podatek o posamezniku razkriva (ali gre za lastnost iz zasebne sfere in ne za prevlado javnega interesa). Nosilci te človekove pravice pa po naravi stvari niso pravne osebe in tudi ne fizične osebe, ki opravljajo poslovno dejavnost, če gre za podatke v zvezi z opravljanjem te dejavnosti. Subjekt, ki vstopi v poslovno dejavnost, razkrije tiste podatke, ki so pomembni za delovanje v pravnem prometu.* Kot izhaja iz obrazložitve predloga zakona, so tudi podatki o tem, ali je ta oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektih, vpisanih v sodni register, in v katerih subjektih vpisa je ta oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist, in ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik), javno dostopni. Javna objava tudi teh podatkov omogoča subjektom v pravnem prometu, da si ustvarijo relevantno sliko o gospodarskem subjektu, kako družbeniki izvršujejo svoja upravljavska upravičenja v drugih družbah. Namen objave tudi teh podatkov je v interesu preventivnega varstva pravnega prometa.

Predlagatelj je delno upošteval mnenje in opozorila IP in zožil krog povsem na novo predlaganih javno dostopnih podatkov, in sicer tako, da je po predlagani ureditvi omogočen javni dostop oziroma iskanje po podatkih, vpisanih v register v trenutku iskanja (in ne tudi za nazaj, torej pridobitev podatka ali je določena oseba imela status družbenika ali organa vodenja oziroma nadzora kdaj v preteklosti). Prav pridobitev teh podatkov je nujno za nemoteno in varno izvrševanje gospodarskega pravnega prometa. Pridobitev teh podatkov, torej ali je imela določena oseba takšen določen status v preteklosti, pa je omejeno na tiste, ki izkazujejo posebni pravni interes oziroma je pravni interes izkazan že njihovim delovanjem oziroma izvrševanjem pooblastil in dolžnosti. V tem delu se s spremenjeno ureditvijo državnim organom in stečajnim upraviteljem kot kvalificiranim subjektom, ki praviloma največkrat zapošajo za

²⁴ S. Curk Načelo sorazmernosti in javnost osebnih podatkov, Pravna praksa, 2010, št. 49-50, str. 14.

²⁵ Glej Odločbo US, št. U-I-98/11-17, 26.9.2012, 15. točka, objava: Uradni list RS, št. 79/12, Odločbo US, št. U-I 84/03, 17.2.2005, 10. točka; objava: OdlUS XIV, 5 in Uradni list RS, št. 24/05, glej Odločbo US, št. U-I-298/04, 27.10.2005, 11. točka; objava: OdlUS XIV, 77 in Uradni list RS, št. 100/05

takšne zgodovinske izpise, omogoča neposredni dostop do teh izpisov (podatke), vendar samo za potrebe izvrševanje svojih pooblastil in dolžnosti. V takšnih primerih varstvo osebnih podatkov zagotavlja z naknadno kontrolo.

Svoje mnenje je dne 28. 11. 2014 posredoval **AJPES**, ki opozarja, da bodo predvidene spremembe terjale nadgradnjo informacijske infrastrukture. V AJPES ocenjujejo finančne posledice z zneskom 30.000,00 EUR. Za zagotovitev zmožnosti uporabe predlaganih členov so v AJPES vezani na zagotovitev infrastrukture s strani Ministrstva za javno upravo (MJU), ki upravlja informacijski sistem e-VEM. Prilagoditev s strani AJPES pa po njihovi oceni lahko zagotovijo v treh mesecih po zagotovitvi pogojev s strani MJU. Navedeno bi bilo treba upoštevati pri oblikovanju končne določbe.

AJPES se strinja z besedilom 1. člena, ki dodaja nove podatke o podružnici tujega podjetja. Prav tako se strinja z rešitvijo, predvideno v 2. členu, pri tem pa predlaga, da se v istem členu omogoči tudi ugotovitev, ali je določena oseba zastopnik (prokurist) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je zastopnik ali prokurist, kar je predlagatelj v gradivu upošteval.

Po mnenju AJPES bi bilo treba v zakonu natančno določiti iskalne kriterije. AJPES meni, da je iskalne kriterije treba razširiti. Predlaga določitev iskanja pri fizični osebi po imenu in priimku ali EMŠO, kar je po mnenju AJPES potrebno razširiti. Predlaga, da se iskanje omogoči z uporabo imena in priimka (pri čemer bodo tako lahko izpisani rezultati – subjekti vpisa, v katerih imajo določen status različne osebe z istim imenom in priimkom), kombinacijo imena in priimka in podatka o prebivališču ter EMŠO ali davčne številke, pri pravnih osebah pa na podlagi matične ali davčne številke glede na tretji odstavek 1. a člena zakona. Iskanje bo seveda omogočeno le po podatkih, vpisanih v register v trenutku iskanja, zato ne bo omogočena ugotovitev, v katerih subjektih vpisa je oseba imela določen status v preteklosti.

Predlagatelj je gradivo dopolnil tako, da je po vzoru Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslovnem registru Slovenije (EVA: 2014-2130-0011), ki ga je Vlada RS že sprejela in posredovala v sprejem Državnemu zboru RS, kot iskalni kriterij določil (samo) ime in priimek fizične osebe, pri pravnih osebah pa z uporabo firme oziroma imena ter matične ali davčne številke.

AJPES podpira tudi rešitev glede sestavljenega izpisa iz sodnega registra, pri čemer meni, da je ta smiseln zgolj v primeru, da gre za rezultate na podlagi iskalnih kriterijev, ki enolično identificirajo osebo in pri izpisku ne gre za seznam večjega števila oseb z istim imenom in priimkom. Generiranje tovrstnih dolgih izpisov nima uporabne ali uradne vrednosti, obenem pa predstavlja obremenitev za sistem.

V zvezi s prejetim predlogom zakonskih sprememb ZSReg je **VS RS** 28. 11. 2014 podajalo naslednje pripombe:

»- razdelek 2.3. Poglavitne rešitve: prvi odstavek pojasnjuje, da se bo iskanje izvajalo preko identifikacijskega znaka osebe. V oklepaju je navedeno : imena in priimka **ali** EMŠO. Menimo, da bo iskanje samo po imenu in priimku zelo delikatno, saj se bo izpisalo npr. 50 Janezov Novakov s pripadajočimi EMŠO.

- identifikacijski znak za tujce je davčna št. (DŠ), ne EMŠO.«

Ta predlog v gradivu ni upoštevan, saj je Vlada RS glede na pripombe IP sledila vzoru Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslovnem registru Slovenije (EVA: 2014-2130-0011), ki ga je Vlada RS že sprejela in posredovala v sprejem Državnemu zboru RS.

»- opozoriti je treba na 48. c člen ZSReg. Izdaja izpisov in listin z zaščitenimi podatki, kot so EMŠO in DŠ za tuje fizične osebe, je vezana na izpolnjene pogoje iz 51. člena ZSReg.«

Opozorilo je v gradivu smiselno upoštevano (glej predlagano spremembo 51. člena ZSReg).

»- predlagamo, da se besedi »član uprave« nadomestita z besedo zastopnik ali »oseba pooblaščenca za zastopanje«, ker se v bazo zastopnikov vpisujejo osebe z različnimi tipi: član uprave, predsednik uprave, direktor, poslovodja, prokurist, predsednik zadruge,...

Predlagamo, da bi se pojem član oprave opredelil širše, saj je verjetno mišljeno, da mora biti zagotovljen dostop do podatkov, če je in v katerih subjektih je določena oseba organ vodenja, nadzora oziroma prokurist.«

Predlog je v gradivu upoštevan.

»Predlagane spremembe zakona se nanašajo na podatke, če je določena oseba vpisana kot družbenik, zastopnik ali nadzornik, nikjer pa ni opredeljeno, kako se zagotavljajo zgodovinski podatki. Pripominjamo, da stečajni upravitelji na podlagi določil ZFPPIPP zahtevajo podatke, če je določena oseba bila družbenik v obdobju zadnjih treh let pred začetkom stečajnega postopka. Podatke za nazaj pri svojem delu potrebuje policija, kar je razvidno iz številnih zaprosil in tudi drugi državni organi.

Baza podatkov glede zastopnikov, družbenikov in članov organa nadzora je v okviru Poslovnega registra RS zagotovljena od 1.2.2008, ko so se podatki sodnega in poslovnega registra združili, AJPES pa je upravljalca baze podatkov.

Če stečajnim upraviteljem in drugim državnim organom ne bo zagotovljen vpogled tudi za določeno časovno obdobje, torej za nazaj, se obseg dela registrskih sodišč ne bo zmanjšal.«

Predlog je v gradivu upoštevan.

»- pri vpisu tuje podružnice bi bilo smotno vpisati registrski organ države, kjer je družba registrirana in njen identifikacijski podatek, saj so podatki o vpisanih subjektih praviloma dosegljivi na spletu, vsaj za subjekte iz EGS.«

Predlog v gradivu ni upoštevan, saj se po 2. točki prvega odstavka 4.a člena pri podružnici tujega podjetja v sodni register vpiše tudi podatek o registru, v katerega je vpisano tuje podjetje, in številka registrskega vpisa, in predlagatelj meni, da ti podatki zadoščajo.

»Predlagamo, da se med predlagane spremembe **nujno** uvrsti tudi sprememba 26. člena ZSReg, ki se nanaša na vročanje registrskih pošilk po pošti. Po sedanjem določilu se v primeru, kadar vročitve na način iz prejšnjega člena ni mogoče opraviti, ker je oseba, ki bi ji bilo potrebno vročitev opraviti na naslovu, neznana ali kljub obvestilu pooblaščenega delavca poštne pošiljke ne dvigne, vročitev opravi z nabitjem na sodno desko. V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZSReg se vsi vpisi objavijo na spletnih straneh AJPES. To je lahko podlaga za spremembo določila 26. člena ZSReg, tako da bi se za sklepe, ki se objavijo na spletnih straneh AJPES, štelo, da so vročeni osmi dan po objavi, kadar vročitve ni bilo možno opraviti na način iz 25. člena ZSReg. Preko sodne deske in na spletni strani sodišča bi se vročanje opravljalo samo za odredbe in zadeve, ki se bodo rešile negativno. Predlog za spremembo ZSReg smo posredovali že z dopisom z dne 8.5.2014. S tem bi se sodni registri izognili nepotrebnega dela in tudi stroškov.«

Predlog je v gradivu upoštevan.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

– mag. Goran Klemenčič, Minister za pravosodje,

- Darko Stare, državni sekretar Ministrstva za pravosodje
- Tina Breclj, državna sekretarka Ministrstva za pravosodje,
- Andreja Lang, generalna direktorica Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o sodnem registru (Uradni list RS, št. 54/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 49/09 in 82/13 – ZGD-1H) se v prvem odstavku 4.a člena za 5. točko doda nova 6. točka, ki se glasi:

»6. v zvezi z ustanovitelji, družbeniki oziroma člani tujega podjetja:

- identifikacijski podatki,
- vrsta in obseg odgovornosti,
- datum vstopa in datum izstopa,
- višina vložka;«.

Dosedanja 6. in 7. točka postaneta 8. in 9. točka.

2. člen

V drugem odstavku 7. člena se v 1. točki črta beseda »in«. Za 1. točko se dodata nova 2. in 3. točka, ki se glasita:

»2. tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen vpogled v podatke, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik),

3. tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen vpogled v podatke, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist, in«.

Dosedanja 2. točka postane 4. točka.

Za četrtrim odstavkom se doda novi peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Iskanje podatkov iz 2. in 3. točke drugega odstavka tega člena se pri fizičnih osebah omogoči z uporabo imena in priimka, pri pravnih osebah pa z uporabo firme oziroma imena ter matične ali davčne številke«.

3. člen

Besedilo 26. člena postane prvi odstavek 26. člena.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek se šteje, da je vročitev sklepa o dovolitvi vpisa opravljena s potekom osmih dni od objave tega sklepa na spletnih straneh agencije.«.

4. člen

V prvem odstavku 48. člena se črta pika in doda besedilo »in z izpisom vpisanih podatkov, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik), ter z izpisom vpisanih podatkov, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa opravlja to funkcijo (v nadaljnjem besedilu: sestavljeni izpis iz sodnega registra).«.

V tretjem odstavku se za besedo »Redni« doda vejica in beseda »sestavljenei«.

V četrtem odstavku se v 1. točki za besedo »registra« doda vejica in črta beseda »in«. Za 1. točko se doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. sestavljeni izpis iz sodnega registra in«.

Dosedanja 2. točka postane 3. točka.

V šestem odstavku se za besedilom »redni izpis iz sodnega registra« doda vejica in besedilo »sestavljene izpise iz sodnega registra«.

V sedmem odstavku se za besedo »Redni« dodata besedi »in sestavljeni«.

5. člen

50. člen se črta.

6. člen

51. člen se spremeni tako, da se glasi:

»51. člen

(1) Državni organi in stečajni upravitelji imajo za potrebe izvrševanje svojih pooblastil in dolžnosti pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem:

– ali je bila določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik) in

– ali je bila določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist.

(2) Pravica iz prejšnjega odstavka se zagotavlja z neposrednim dostopom do teh podatkov, če se nanašajo na obdobje od 1. februarja 2008 dalje. Dostop do podatkov za obdobje pred 1. februarjem 2008 se zagotovi na podlagi zahteve na registrsko sodišče.

(3) Pravico do vpogleda in izpisa podatkov iz prvega odstavka tega člena ima tudi upnik, ki z izvršilno listino izkaže terjatev do te osebe, in druga oseba, ki izkaže pravni interes. O dostopu do teh podatkov odloči registrsko sodišče na podlagi obrazložene pisne zahteve. Zahtevi morajo biti predložene listine, na podlagi katerih dostop do podatkov dopusten.«.

7. člen

52. člen se črta.

Končni določbi

8. člen

Določba 1. člena tega zakona se začne uporabljati 1. junija 2015.

9. člen

Ta zakon začne veljati 1. marca 2015.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Predlagana dopolnitev 4.a člena ZSReg, ki določa podatke, ki se v sodni register vpišejo pri podružnici tujega podjetja, temelji na priporočilu²⁶ skupine ocenjevalcev globalnega foruma OECD, "Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes"²⁷, iz poročila (Peer Review Report, Phase 1, Legal and Regulatory Framework) o slovenski pravni ureditvi na področju transparentnosti in izmenjave informacij v davčne namene iz oktobra 2012. Globalni forum je Sloveniji priporočil, naj v vseh primerih zagotovi razpoložljivost informacij o lastništvu tujih družb, posebno tistih s sedežem dejanske uprave v Sloveniji, in tistih, ki poslujejo v Sloveniji ali imajo tu obdavčljive dohodke.

V skladu z navedenim priporočilo se bodo pri podružnici tujega podjetja v sodni register poleg podatkov, ki se vpišejo po veljavni zakonodaji, vpisali še v predlaganem členu določeni podatki o ustanoviteljih, družbenikih oziroma članih tujega podjetja.

K 2. členu

Po veljavnem 7. členu ZSReg je sodni register javna knjiga, javnost podatkov, vpisanih v glavno knjigo sodnega registra, pa se zagotavlja:

- tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen vpogled v podatke, ki so o posameznem subjektu vpisani v sodni register, in
- z izstavitvijo izpisov iz sodnega registra po 48. členu ZSReg.

Iz razlogov, ki so natančno pojasnjeni v uvodni obrazložitvi predloga tega zakona, se s predlaganim členom se v 7. členu veljavnega ZSReg določa, da se javnost podatkov, vpisanih v glavno knjigo sodnega registra, zagotavlja tudi:

- tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen vpogled v podatke, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik), in
- tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen vpogled v podatke, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist.

S tem se tako daje izrecna podlaga za zagotovitev dostopa do podatkov, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik) in do podatkov, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist.

Glede na dejstvo, da je sodobna družba, še posebej pa gospodarski poslovni promet vezan na uporabo informacijskih tehnologij, ki zagotavljajo takojšnjo in ažurno posredovanje želenih informacij, ki so pomembni za pravni promet, predlagatelj ocenjuje, da je nujno, da so tudi tovrstni podatki zagotovljeni oziroma se lahko pridobijo na spletnih straneh agencije (ob predhodni registraciji na portalu).

Kot identifikacijski znak, po katerem bo omogočeno iskanje, se določa ime in priimek fizične osebe. V primeru pravnih oseb je kot identifikacijski – iskalni znak poleg firme predlagana tudi matična številka oziroma davčna številka pravne osebe. Takšna rešitev v celoti sledi rešitvi, ki

²⁶ http://www.eoi-tax.org/peer_reviews/63806531e2a979a389ae810d545ba989#determinations_63806531e2a979a389ae810d545ba989

²⁷ <http://www.oecd.org/tax/transparency/>

jo vsebuje Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslovnem registru Slovenije (EVA: 2014-2130-0011), ki ga je Vlada RS že sprejela in posredovala v sprejem Državnemu zboru RS, in se glasi:

»Upravljavec registra za učinkovito uresničevanje javnosti podatkov posamezne enote poslovnega registra, zaradi varnosti pravnega prometa, pravne varnosti ter dostopa do informacij javnega značaja omogoči iskanje in vpogled v podatke, v kateri enoti poslovnega registra je določena oseba zastopnik, ustanovitelj ali druga oseba, vpisana v register na podlagi zakona. Iskanje se pri fizičnih osebah omogoči z uporabo imena in priimka, pri pravnih osebah pa z uporabo firme oziroma imena ter matične ali davčne številke. Iskanje in vpogled sta brezplačna.«.

Namen obdelave podatkov je v ZSReg določen v petem odstavku 2.b člena, zato poseben namen obdelave teh podatkov po oceni predlagatelja ni potreben.

Razlogi in ocena o ustavno dopustnosti takšne širitve in dostopa do podatkov so obširno obrazloženi v uvodni obrazložitvi tega predloga zakona.

K 3. členu

Po veljavnem 26. členu ZSReg se v primeru, ko vročitve sklepa o vpisu ni mogoče opraviti, ker je oseba, ki bi ji bilo potrebno vročitev opraviti na naslovu, neznana ali kljub obvestilu pooblaščenega delavca poštne pošiljke ne dvigne, vročitev opravi z nabitjem na sodno desko. Že po veljavni ureditvi se v skladu s prvim odstavkom 43. člena ZSReg na spletnih straneh AJPES objavijo vsi sklepi o vseh vpisih v sodni register. To je podlaga za spremembo ureditve v 26. členu ZSReg, in sicer tako, da se za sklepe, ki se objavijo na spletnih straneh AJPES, šteje, da so vročeni osmi dan po objavi, kadar vročitve ni bilo možno opraviti na način iz 25. člena ZSReg. Predlagatelj je pri pripravi te določbe sledil predlogu Vrhovnega sodišča RS. S predlagano ureditvijo se razbremenjuje sodišča administrativnih opravil, dejstvo, da je sklep objavljen na spletnih straneh AJPES, pa zagotavlja enako oziroma celo širšo publiciteto vpisa kot nabitje sklepa na sodno desko.

K 4. členu

Po veljavnem 48. členu ZSReg se javnost glavne knjige zagotovi z izpisom vpisanih podatkov, ki se nanašajo na posamezen subjekt vpisa – takšen izpis se po ZSReg imenuje »redni izpis iz sodnega registra«.

S predlagano dopolnitvijo 7. člena ZSReg se zainteresiranim subjektom omogoča iskanje in pridobitev novega tipa informacij, zato je treba ustrezno dopolniti tudi določbe, ki se nanašajo na izdajo fizičnih (overjenih) izpisov iz sodnega registra. Po predlagani ureditvi v tem členu se bo tako javnost glavne knjige zagotovila tudi z izpisom vpisanih podatkov, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik), ter z izpisom vpisanih podatkov, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist. Glede na novo vsebino, ki odstopa od rednega izpisa iz sodnega registra, je predlagano, da se tovrstni izpis imenuje »sestavljeni izpis iz sodnega registra«.

K 5. členu

Kot je bilo že pojasnjeno v uvodni obrazložitvi predloga zakona, veljavni ZSReg v 50. členu vsebuje t.i. varovalno normo, ki prepoveduje dostop do podatkov, ki niso vezani na posamezen subjekt vpisa, četudi je takšen dostop v centralni informatizirani bazi sodnega registra tehnično (programsko) mogoč. Izrecno je tudi določeno, da nihče nima pravice do dostopa do podatkov,

ki so shranjeni v centralni informatizirani bazi sodnega registra, na način, ki bi mu omogočal ugotovitev naslednjih dejstev:

1. ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik);
2. ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist.

Glede na to, da je s predlogom zakonom predlagana uzakonitev t.i. dovolilne norme glede možnosti iskanja zakonsko določenih podatkov po posamezniku (1. člen predloga zakona), je s tem členom predlagano črtanje t.i. varovalne – prepovedne norme glede možnosti iskanja zakonsko določeni podatkov po posamezniku.

K 6. členu

Ob varovalni normi, določeni v 50. členu ZSReg, pa ZSReg v 51. členu določa jasne pogoje, pod katerim se lahko že po veljavni ureditvi pridobi t.i. zaščiten izpisek iz sodnega register glede podatka, ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik), in podatkov, ali je določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist. Po veljavni ureditvi ima tako upnik pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem: ali je določena oseba družbenik v subjektu vpisa, v katerem subjektu vpisa je družbenik in kakšen je njen poslovni delež, če z izvršilno listino izkaže terjatev do te osebe; državni organ ima pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem: ali je določena oseba družbenik (ustanovitelj), član uprave (oziroma zastopnik) ali član nadzornega sveta ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa izvršuje pravice družbenika oziroma opravlja funkcijo člana uprave (oziroma zastopnika) ali člana nadzornega sveta ali prokurista, če te podatke potrebuje za izvrševanje svojih pooblastil in dolžnosti; pravna oseba (subjekt vpisa) pa ima pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem: ali je določena oseba družbenik (ustanovitelj), član uprave (oziroma zastopnik) ali član nadzornega sveta v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa izvršuje pravice družbenika oziroma opravlja funkcijo člana uprave (oziroma zastopnika) ali člana nadzornega sveta, če te podatke potrebuje zaradi uveljavljanja varstva v zvezi s kršitvijo konkurenčne prepovedi oziroma zaradi preverjanja pogojev za imenovanje te osebe za opravljanje funkcije v tej pravni osebi.

Glede na predlagane rešitve v 1., 2. in 3. členu predloga tega zakona, je posledično odveč ureditev v 51. členu ZSReg, saj bodo takšni podatki po predlagani ureditvi brez izkazovanja kakršnihkoli pogojev vsakomur dostopni na portalu agencije vsakomur (potrebna bo zgolj predhodna registracija na portal) oziroma bo lahko vsakdo pri registrskemu sodišču (pa tudi pri vsakem notarju in agenciji) pridobil fizični (overjeni) sestavljeni izpis iz sodnega registra glede teh podatkov.

Ker pa bo po predlagani ureditvi omogočen javni dostop oziroma iskanje po podatkih, vpisanih v register v trenutku iskanja, je treba omogočiti dostop tudi do podatkov, v katerih subjektih vpisa je imela določena oseba določen status v preteklosti. Zato je v spremenjenem 51. členu predlagana posebna ureditev, po kateri bodo imeli državni organi in stečajni upravitelji za potrebe izvrševanje svojih pooblastil in dolžnosti z neposrednim dostopom pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem:

- ali je bila določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik) in
- ali je bila določena oseba član organa vodenja ali nadzora ali prokurist v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član organa vodenja ali nadzora ali prokurist.

Ker tak neposreden elektronski dostop do podatkov ni mogoč za obdobje pred 1. februarjem 2008, ko baza sodnega registra še ni bila sestavni del poslovnega registra, zato je predvideno,

da se dostop do podatkov za obdobje pred 1. februarjem 2008 zagotovi na podlagi zahteve na registrsko sodišče.

Po predlagani ureditvi bo pravico do vpogleda in izpisa teh podatkov imel tudi upnik, ki bo z izvršilno listino izkazal terjatev do osebe, glede katere bo zahteval podatke, pa druga oseba, ki bo izkazala pravni interes za pridobitev teh podatkov. O dostopu bo odločilo registrsko sodišče na podlagi obrazložene pisne zahteve.

K 7. členu

Veljavni 52. člen ZSReg določa postopek in pristojnost odločanja o dostopu do podatkov iz 51. člena. Po tej ureditvi o tem odloči registrsko sodišče na podlagi obrazložene pisne zahteve upravičene osebe iz 51. člena, ki mora zahtevi predložiti listine in druge dokaze o obstoju okoliščin, zaradi katerih je dostop do podatkov dopusten.

Glede predlagane rešitve v 1., 2. in 3. členu predloga tega zakona je treba poleg določb 51. člena črtati tudi določbe 52. člena. S predlagano ureditvijo se registrska sodišča in sodnike razbremenijo odločanja o izpolnjevanju zakonskih pogojev za izdajo t.i. zaščitenih izpisov iz sodnega registra in s tem povezanim administrativnim opravilom sodnega osebja.

K 8. členu

Zaradi zagotovitve ustrezne prilagoditve informacijskega sistema, ki bo zagotavljal vpis dodatnih podatkov pri podružnici tujega podjetja, je predlagano, da se določba 1. člena tega zakona začne uporabljati 1. junija 2015.

K 9. členu

Predlagana je uveljavitev zakona s 1. marcem 2015.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

4.a člen

(1) Pri podružnici tujega podjetja iz ES se v sodni register vpišejo naslednji podatki:

1. firma ter sedež (kraj) in poslovni naslov podružnice;
2. register, v katerega je vpisano tuje podjetje, in številka registrskega vpisa;
3. firma in pravna oblika tujega podjetja in skrajšana firma, če je v statutu določeno, da tuje podjetje posluje s skrajšano firmo;
4. v zvezi z osebami, ki so pooblaščenice za zastopanje tujega podjetja:
 - identifikacijski podatki,
 - tip zastopnika,
 - način zastopanja (skupno ali samostojno),
 - meje pooblastil za zastopanje, če v skladu z zakonom omejitve pooblastila za zastopanje učinkuje proti tretjim osebam, in podatek, da nastopa kot zastopnik tujega podjetja,
 - datum podelitve pooblastila,
 - datum prenehanja pooblastila;
5. v zvezi z osebami, ki so imenovane za zastopnike tujega podjetja v podružnici:
 - identifikacijski podatki,
 - tip zastopnika,
 - način zastopanja (skupno ali samostojno),
 - meje pooblastil za zastopanje, če v skladu z zakonom omejitve pooblastila za zastopanje učinkuje proti tretjim osebam, in podatek, da nastopa samo kot zastopnik podružnice,
 - datum podelitve pooblastila,
 - datum prenehanja pooblastila;
6. začetek postopka likvidacije, prisilne poravnave ali stečaja nad tujim podjetjem in prenehanje tujega podjetja;
7. zaprtje podružnice.

(2) Pri podružnici tujega podjetja iz tretje države se poleg podatkov iz prejšnjega odstavka v sodni register vpišejo tudi:

1. pravo države, ki velja za tuje podjetje;
2. ustanovitveni akt tujega podjetja (pogodba, statut ali drug akt), če je v obliki posebnega dokumenta, ter vse njegove naknadne spremembe;
3. sedež tujega podjetja in najmanj enkrat letno znesek vpisanega kapitala, razen če so ti podatki navedeni v dokumentu iz prejšnje točke;
4. drugi podatki, določeni z zakonom ali podzakonskim aktom.

(3) Osebe iz 4. ali 5. točke prvega odstavka tega člena morajo za vpis v register prijaviti začetek stečajnega postopka, postopka prisilne poravnave ali podobnega postopka nad tujim podjetjem.

7. člen

(1) Sodni register je javna knjiga.

(2) Javnost podatkov, vpisanih v glavno knjigo sodnega registra, se zagotavlja:

1. tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen vpogled v podatke, ki so o posameznem subjektu vpisani v sodni register, in
2. z izstavitvijo izpisov iz sodnega registra po 48. členu tega zakona.

(3) Javnost vsebine listin, na katerih temeljijo vpisi v sodni register, ali ki so bile zaradi javne objave predložene sodnemu registru, se zagotavlja:

1. tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen dostop do:
 - zadnjega čistopisa statuta delniške družbe ali družbene pogodbe družbe z omejeno odgovornostjo,
 - zapisnikov skupščine delniške družbe, ki so bili v zadnjem letu predloženi sodnemu registru zaradi objave, in
 - listin, ki so bile v zadnjem letu pred objavo vpisa priložene predlogu za vpis združitve ali delitve v sodni register, če je sodišče na podlagi tega predloga dovolilo vpis združitve ali delitve v sodni register,
2. z izstavitvijo izpisa listine po 48.a členu tega zakona.

(4) Na zahtevo izda sodišče tudi potrdilo, da določen vpis obstaja, da v določeni zadevi ni poznejših vpisov, da je določeni vpis izbrisan ali da določenega vpisa ni.

26. člen

Kadar vročitve na način iz prejšnjega člena ni mogoče opraviti, ker je oseba, ki bi ji bilo potrebno vročitev opraviti na naslovu, neznana ali kljub obvestilu pooblaščenega delavca poštne pošiljke ne dvigne, se vročitev opravi z nabitjem na sodno desko.

48. člen

- (1) Javnost glavne knjige se zagotovi z izpisom vpisanih podatkov, ki se nanašajo na posamezen subjekt vpisa (v nadaljnjem besedilu: redni izpis iz sodnega registra).
- (2) Na zahtevo se na način iz prvega odstavka tega člena zagotovi tudi javnost prej vpisanih podatkov, ki se nanaša na posamezen subjekt vpisa (v nadaljnjem besedilu: zgodovinski izpis iz sodnega registra).
- (3) Redni in zgodovinski izpis iz sodnega registra mora registrsko sodišče izdati kot izpis na papir.
- (4) Registrsko sodišče mora, če tako zahteva vlagatelj zahteve za izpis, v elektronski obliki izdati:
 1. redni izpis iz sodnega registra in
 2. zgodovinski izpis iz sodnega registra glede podatkov, ki so bili v sodni register vpisani po 1. januarju 1997.
- (5) Izpis iz tretjega odstavka tega člena mora biti overjen. Izpis iz četrtega odstavka tega člena pa mora biti overjen samo, če vlagatelj zahteve za izpis to izrecno zahteva.
- (6) Redni izpis iz sodnega registra in zgodovinski izpis iz sodnega registra glede podatkov, ki so bili v sodni register vpisani po 1. januarju 1997, mora kot izpis na papir ali v elektronski obliki izdati vsako registrsko sodišče, ne glede na to, pri katerem sodišču je vpisan subjekt vpisa, na katerega se nanaša izpis.
- (7) Redni izpis iz sodnega registra morata v skladu s tretjim do petim odstavkom tega člena izdati tudi agencija in notar.

50. člen

- (1) Določbe tega zakona o javnosti sodnega registra ne veljajo za dostop do podatkov, ki niso vezani na posamezen subjekt vpisa, četudi je takšen dostop v centralni informatizirani bazi sodnega registra tehnično (programsko) mogoč.

(2) Nihče nima pravice do dostopa do podatkov, ki so shranjeni v centralni informatizirani bazi sodnega registra, na način, ki bi mu omogočal ugotovitev naslednjih dejstev:

1. ali je določena oseba ustanovitelj (družbenik) v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je ustanovitelj (družbenik);
2. ali je določena oseba član uprave oziroma nadzornega sveta v subjektu vpisa in v katerem subjektu vpisa je član uprave oziroma nadzornega sveta.

51. člen

Ne glede na določbo prejšnjega člena imajo naslednje osebe pravico do dostopa do naslednjih podatkov:

1. upnik ima pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem:
 - ali je določena oseba družbenik v subjektu vpisa,
 - v katerem subjektu vpisa je družbenik in
 - kakšen je njen poslovni delež,če z izvršilno listino izkaže terjatev do te osebe;
2. državni organ ima pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem:
 - ali je določena oseba družbenik (ustanovitelj), član uprave (oziroma zastopnik) ali član nadzornega sveta v subjektu vpisa in
 - v katerem subjektu vpisa izvršuje pravice družbenika oziroma opravlja funkcijo člana uprave (oziroma zastopnika) ali člana nadzornega sveta,

če te podatke potrebuje za izvrševanje svojih pooblastil in dolžnosti;

3. pravna oseba (subjekt vpisa) ima pravico do vpogleda in izpisa podatkov o tem:
 - ali je določena oseba družbenik (ustanovitelj), član uprave (oziroma zastopnik) ali član nadzornega sveta v subjektu vpisa in
 - v katerem subjektu vpisa izvršuje pravice družbenika oziroma opravlja funkcijo člana uprave (oziroma zastopnika) ali člana nadzornega sveta,

če te podatke potrebuje zaradi uveljavljanja varstva v zvezi s kršitvijo konkurenčne prepovedi oziroma zaradi preverjanja pogojev za imenovanje te osebe za opravljanje funkcije v tej pravni osebi.

52. člen

(1) O dostopu do podatkov iz prejšnjega člena odloči registrsko sodišče na podlagi obrazložene pisne zahteve upravičene osebe iz 51. člena tega zakona.

(2) Zahtevi morajo biti predložene listine in drugi dokazi o obstoju okoliščin, zaradi katerih je dostop do podatkov dopusten.